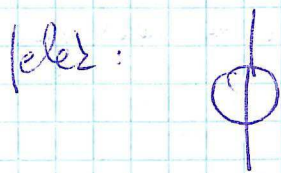

Mögöttes hálózat $\Rightarrow$ egy Thévenin - generátorral helyettesíthető a csatlakozás.

A hálózatba betáplálunk vagy áramgenerátort is. Amikor illesztés van, akkor nem tevényt, mögöttes hálózatot tekinthetünk pl.

forrás

forrás

vezeték:

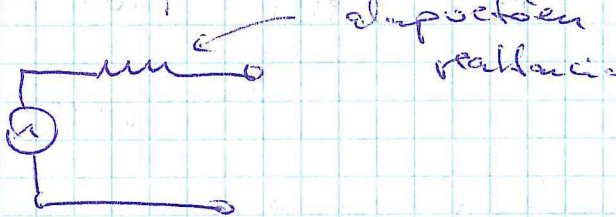

induktív forrás

A áramgenerátor 3 része:

- névleges fesz.
- névleges áram
- ~~rendeltési feszültség~~
áramlási fesz. esés

Helyettesítő lép:

Áramlási fesz. esés: amikor I_n folyik a generátoron (igen az villamos = fesz. esés), akkor az X_d rezisztencián egy fesz. esés.

A áramgenerátor névleges árama:

$$I_n = \sqrt{3} \cdot U_n \cdot I_n \Rightarrow I_n = \frac{S_n}{\sqrt{3} \cdot U_n}$$

$\sqrt{3}$: négyes
 U_n : négyes (vonal)
 I_n : három
 négyes
 áram

A hirtelen fény. erős: az X_d hirtelen reaktív
 a I_n folyik $\rightarrow I_n \cdot X_d$ fény. erl
 rajta (az U_n -os).

Ez a fény. erős mellett a négyes f
 zűfeszítés képest?

Definiálóte-
 réen: $E_d = 100 \cdot \frac{I_n \cdot X_d}{\frac{U_n}{\sqrt{3}}} \quad [\%]$

az 100-200% alatt le.

ebből $X_d + L$: közel helyes.

$$X_d = \frac{E_d}{100} \cdot \frac{U_n}{\sqrt{3} \cdot I_n} = \frac{E_d}{100} \cdot \frac{U_n^2}{S_n} \quad [\Omega]$$

Hirtelenval-
 tencia.

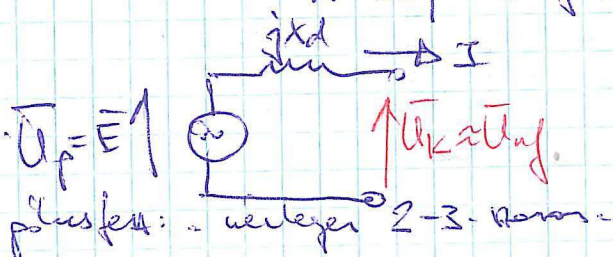
$\uparrow I_n = \frac{S_n}{\sqrt{3} \cdot U_n}$ alapján

Négyes fény. is négyes áram van

a hirtelen reaktív nagy fény.
 erl.

A nagy fény. = pólusfény $\rightarrow$ a gyengébbre

Hirtelenval-
 tencia. modellje hirtelen-
 generátorhoz közelebb esemé-
 nyűre vizsgálható.

↑ hirttörzű modell általánosított állapotban

A-zókat nem egy általánosított állapot! → tranziciens (átmeneti állapot).

Külsőerős modellrel numerikus külsőerős jelleggel leírás. ⇒ tranziciens, autotransiciens modell.

Ez a külsőerős időtartam jellemzően egy modellt

A forrásmodell

1, Impedanciaforrás

pl: egy villamylámpa ellenállással jellemzés, egy motor rezisztív-induktív.

Imp. tartó → legyen bármilyen a feszültség, frekvencia, az impedanciaja ugyanaz.

Forrásjellemzők: $-U_n$
 $-S_n$

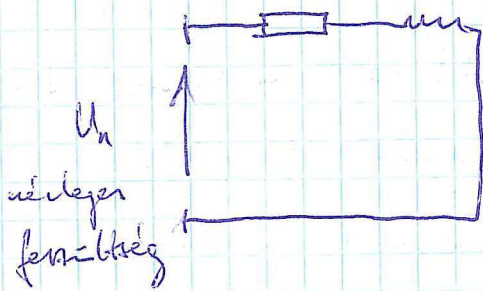
$-\cos \varphi$: U és I közötti φ fázistolás utolsó tagja.

$$P = S \cdot \cos \varphi$$
$$Q = S \cdot \sin \varphi$$

1 fiktív erőforrás.

Legyen a modell Soros RL:

I_n - névleges áram

Az áram, ami átfolyik, egyforma.

$$I_n = \frac{S_n}{\sqrt{3} \cdot U_n \cdot \cos \varphi}$$

$\leftarrow$ teljes

$\uparrow$ $\cos \varphi$

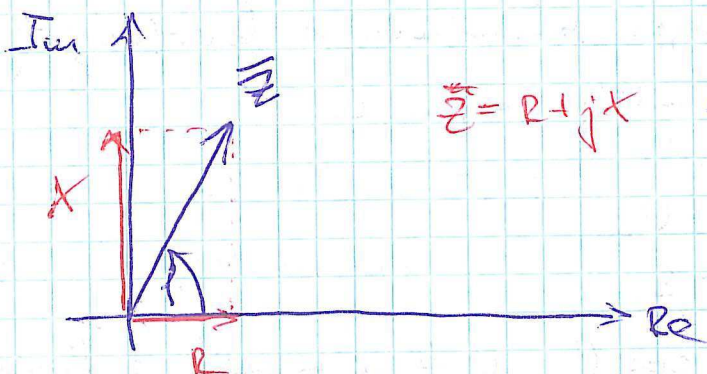
ez a névleges áram megfog.

Az impedancia mindkét tagja átfolyik:

$$Z_n = \frac{U_n^2}{S_n}$$

ez az impedancia abszolút értéke.

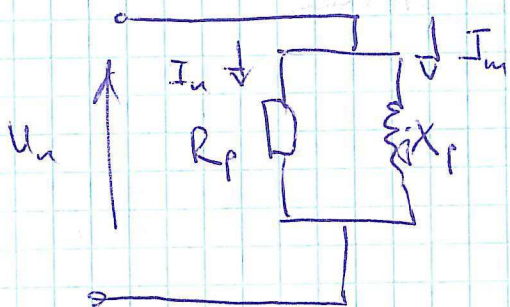
Az impedancia 2 részből tevődik össze:

$$\vec{Z} = R + jX \Rightarrow R = Z \cdot \cos \varphi$$

$$X = Z \cdot \sin \varphi$$

De ha párhuzamos RL-vel jellemezhető a fogyasztó!

$$P_n = S_n \cdot \cos \varphi_n$$

névleges
munkavégző teljesítmény

$$\vec{S} = S \cdot \cos \varphi + j \cdot S \cdot \sin \varphi$$

komplex
teljesítmény

$$R_p = \frac{U_n^2}{P_n}$$

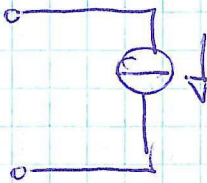
$$X_p = \frac{U_n^2}{Q_n}$$

$$Q_n = S_n \sin \varphi_n$$

meddőtelj

Ez mind I-faktor!

2) Áramteljesítmény

$$I_n = \frac{S_n}{\sqrt{3} \cdot U_n} (\cos \varphi - j \sin \varphi)$$

Az impedanciák illesztés = fogyasztók elhelyezése mellett
feszültségtől nem függ. Az áram állandó $\rightarrow$ fgl.
a feszültségtől.

A fogyasztó kapacitív van kell θ = névleges
fent. mérték! De ha = névleges felett,
van $\varphi \Rightarrow$ névleges S_n -t fogyaszt, akkor az
1 fázisú modellben = névleges áram:

$$I_n = \frac{S_n}{\sqrt{3} \cdot U_n} (\cos \varphi_n - j \sin \varphi_n)$$

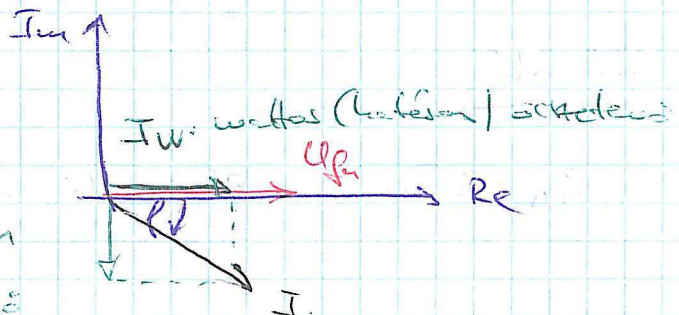
$\uparrow$

2 összetevője van:

- reaktív

induktív fogyasztó:
ilyenkor az áram
késleltetés -
késleltetés
 $\Downarrow$
 $\ominus$ előjel.

I_m
modell
összetevő

R U váltakozó $\Rightarrow$ a teljesítmény is váltakozó $\Rightarrow$ nem á-
dóg az S_1 látszólagos teljesítményt képpel.

3, Teljesítménytartó

Teljesítménytartó generátor nincs! De pl. MAVIR min-
tációjában teljesítménytartó fogantatókat használnak a
szimulációban.

A csomóponti belemű egy áramgenerátor $\Rightarrow U_n$ és
 S_n adat.

Végső látszólagos teljesítményt $\Rightarrow$ az a feszültség, am-
elyre $\Rightarrow P_1, Q_1$ teljesítményfokozott kapu,
mely iterálunk: áramgenerátorok értékeit vil-
toztatjuk $\Rightarrow P_2, Q_2$, ami már látszólagos van akkor,
amit nem tudunk volna $\Rightarrow$ az a-
tallalunk van egy illés telj. fogantató kapu.

A teljesítmény függ - frekvenciától és a feszül-
tségtől is.

A látványos jellemző - fogantatói látványos.

Amint az a látszólagos imp. tartó, ill. áramtartó.

Δ / λ átlósítás:

$$Z_{\Delta} = R \cdot Z_{\varphi}$$

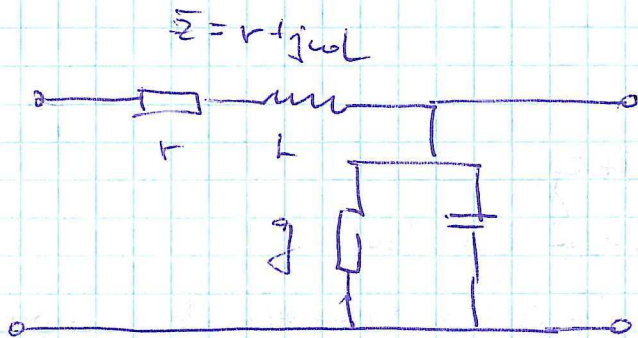
szimmetrikus esetben.

Dein triometrius fogantóhál ez néz:

$$z_{12} = z_1 + z_2 + \frac{z_1 z_2}{z_3} \quad \text{vagy} \quad z_1 = \frac{z_{12} z_3}{z_2}$$

$\uparrow$ $\uparrow$ $\uparrow$
 left-   middle   middle

Távvezeték - modellek

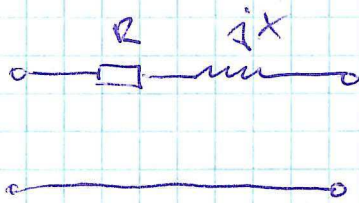

$$\frac{d^2 u}{dz^2} - \gamma^2 u = 0$$

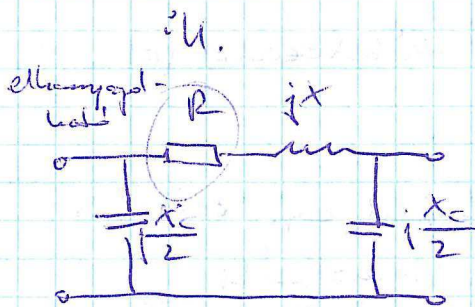
$$\frac{d^2 I}{dz^2} - \gamma^2 I = 0$$

Helmholtz-egyenlet

Amit használunk:

rövid vezeték ill. KF hálózat

hosszabb vezetékre
(Π -modell)

A paraméterek sokmindenből függenek.

KIT és KÖT - ön az $\frac{F}{X}$ = ábrány ~ 1

nagyobb felmértéjelen $\frac{F}{X}$: egyre kisebb $\rightarrow$ az ellenálló, ellanyagolható.

Transzformátor

jellemtői:

- S_n
- a 2-ét névleges feszültség
- drop : E (ellor kettő indukció)

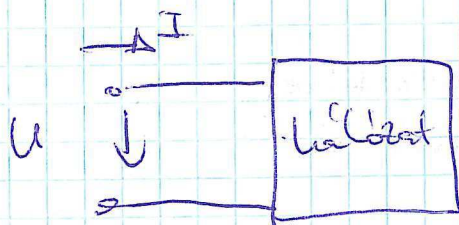
de lehet E_f és E_r : a transzformátor impedancia -
adja az relatív vérték

$\Downarrow$

$$E = \sqrt{E_x^2 + E_r^2}$$

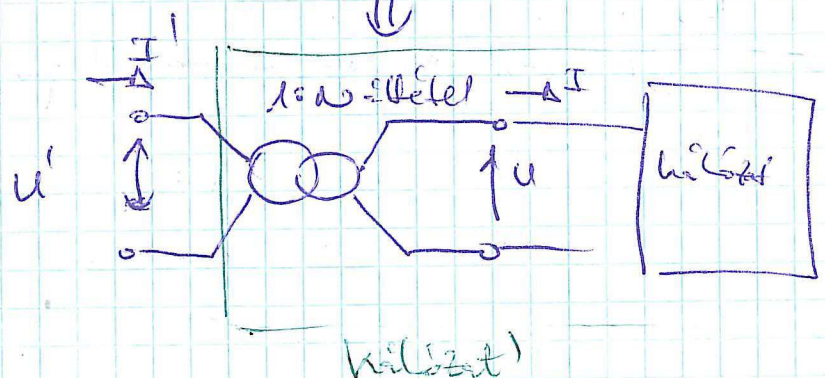
Közös felmértéjére redukálás

Először ideális transzformátort tételünk fel

először tételünk egy ideális transzformátor

$\Downarrow$

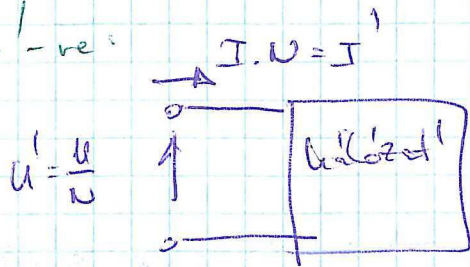

$$U' = \frac{U}{n}$$

$$I' = I \cdot n$$

hálózat' -re:

U' = $\frac{U}{N}$

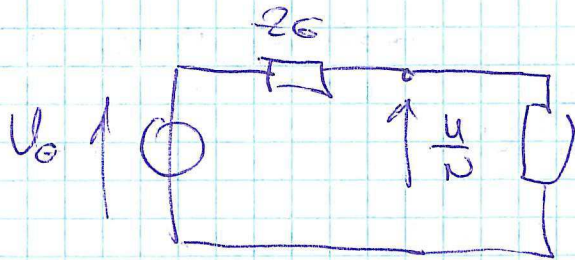
$I' = I \cdot N$ (levegő)

$Z' = \frac{Z}{N^2}$

A teljesítményt nem transzformál!

$U \cdot I^* = U' \cdot I'^*$ (ideális transzf.)

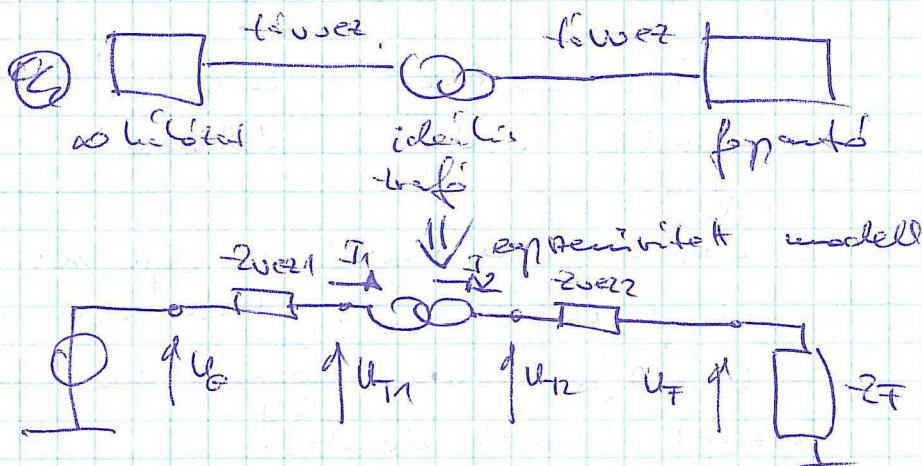
Uggyi = transzformált nem tenz beke:

ha Z_0 = ill. - feszültség helyettesít.

ha impedanciát helyettesítjük akkor $Z' = \frac{Z}{N^2}$ alapján

példa:

$$U_{T1} = U_G - Z_{V1} \cdot I_1$$

$$U_{T2} = N \cdot U_{T1}$$

$$I_2 = \frac{I_1}{N}$$

$$U_T = U_{T2} - Z_{V2} \cdot I_2$$

$$U_T = Z_T \cdot I_2$$

⇒ ezt is meg lehetne oldani

⇓

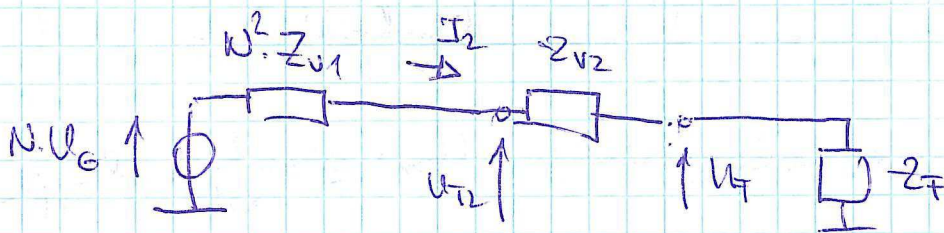
$$(U_G - Z_{V1} \cdot N \cdot I_2) \cdot N - Z_{V2} \cdot I_2 - Z_T \cdot I_2 = 0$$

⇓

$$N \cdot U_G - (Z_{V1} \cdot N^2) \cdot I_2 - Z_{V2} \cdot I_2 - Z_T \cdot I_2 = 0$$

amiből I_2 is U_T kiderül

de ez nagyon szörű, mint az előbb.

a transzformátor egyik oldalán lévő nem-
szigetelt transzformátor, a másik me-
redt.

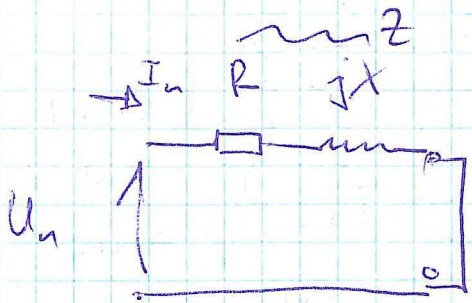
Ez a működés a közös feszültség-
közbe való csatlakozás működése.

⇓

nem alakul pl. 120V és 202V-ost egymásra, hanem
val pl. 120V-ost → átalakítva mindent
a transzformátorral megfelelően (hossz-
igazítással = mértékkel).

Ha a transzformátor nem ideális:

transzformátor rövidzárási impedanciája:

rövidzárs (NAF oldalon)

mélegetes
mögéjű
feszültséget

$$U_{fn} = Z_n \cdot I_n$$

U_n alapján beállítom, hogy a mélegetes
I - t kinyúj.

Az U_{fn} mélegetes feszültség viszonyítva az U_n feszültséget (amit beállítottam) kinyúj - droptól.

mögéjű fesz. oldalon!

$$\varepsilon^u = \frac{U_{fn}^u}{U_n^u} \cdot 100$$

$$Z_n^u = \frac{U_{fn}^u}{I_n^u} = \frac{U_n^u \cdot \frac{\varepsilon^u}{100}}{I_n^u} = \frac{3 \cdot (U_{fn}^u)^2 \cdot \varepsilon^u}{I_n^u \cdot 100} = \frac{U_n^u^2}{I_n^u} \cdot \frac{\varepsilon^u}{100}$$

3 · U_{fn}
mélegetes
feszültség.

$$I_n^u = 3 \cdot U_{fn}^u \cdot I_n^u \quad 3 \text{ fázisra}$$

KIT oldalon ugyanazt megfolytatjuk:

$$Z_n^k = \frac{(U_n^k)^2}{I_n^k} \cdot \frac{\varepsilon^k}{100} \quad \text{a 2. fázisra}$$

$Z^N \neq Z^K$, de $\varepsilon^N = \varepsilon^K = \varepsilon$, I_{gn} van cell maghelsorbet
 letni ölet

I_{gn} mivel

$$Z^N = \frac{(U_n^N)^2}{S_n^N} \cdot \frac{\varepsilon}{100}$$

$$Z^K = \frac{(U_n^K)^2}{S_n^K} \cdot \frac{\varepsilon}{100}$$

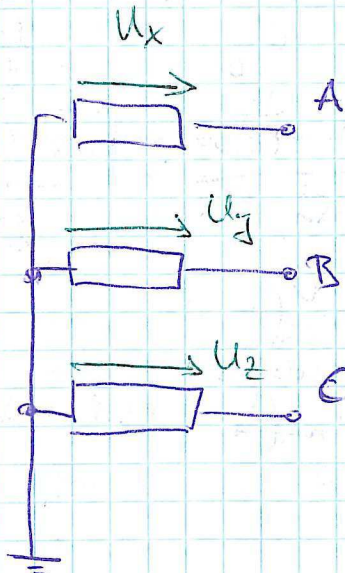
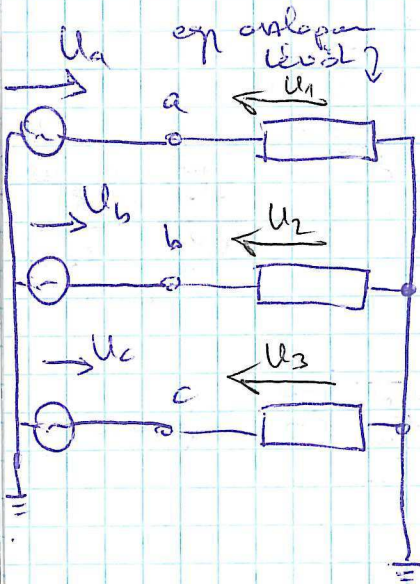
$\Rightarrow \varepsilon$ -t Lifajca-
 zil is
 letni

$$Z^K = \frac{(U_n^K)^2}{S_n^K} \cdot \frac{Z^N \cdot \frac{\varepsilon}{100}}{\frac{(U_n^K)^2}{S_n^K}}$$

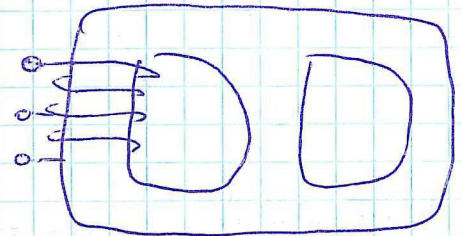
de $S_n^N = S_n^K$, I_{gn}

$$Z^K = \left(\frac{U_n^K}{U_n^N} \right)^2 \cdot Z^N$$

A 3^{ph} transzformátoros eltelvezés módja:

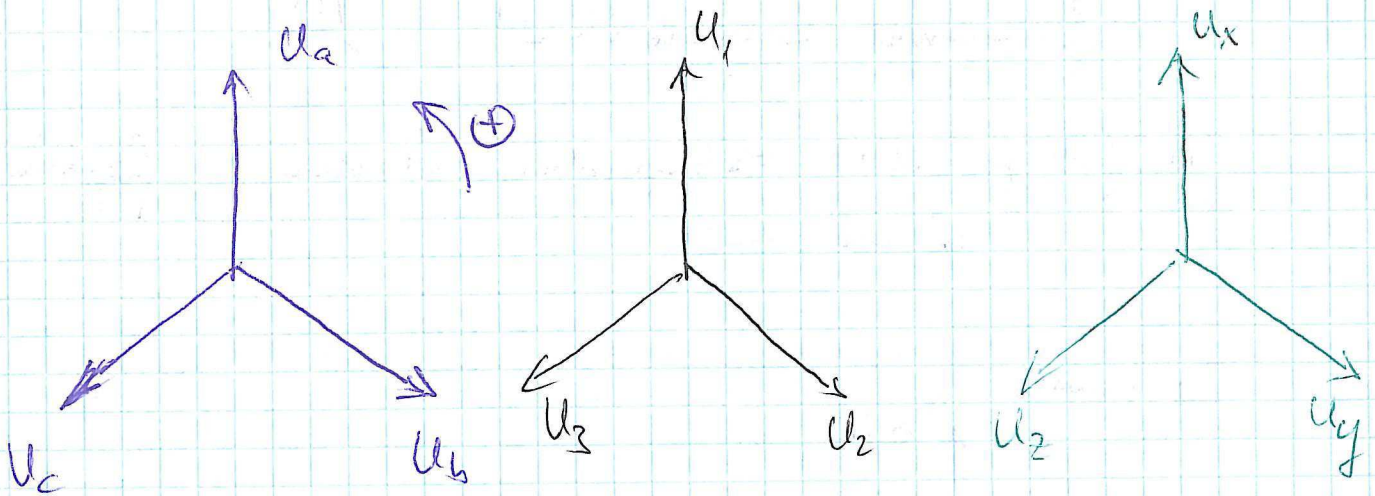
3 csatolás transz-
 formátor

működik oldal
 csatlakozások

Milyen feszültséglet utáni a mérés oldala?

Fázoridőszak:

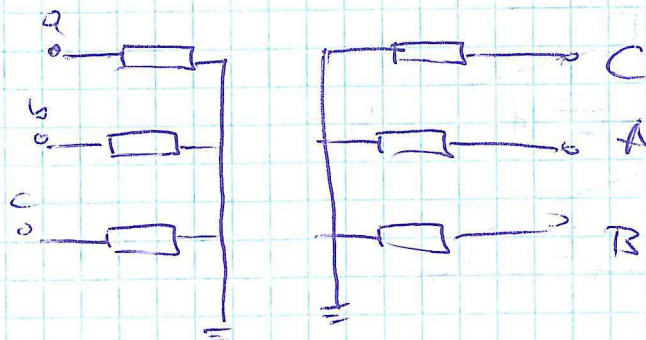
U_1 ugyanaz, mint U_a
 (ugyanaz, mint a fázis és
 a tárolás, a végső pont is)

A mérés oldala a feszültség indultól.

Egy osztórendszer van $\Rightarrow$ ugyanaz a fluxus hálózat, az
 vezetés $\Rightarrow$ az áramlás is egy fázisban van.
 U_1 fázisban van U_x -vel.

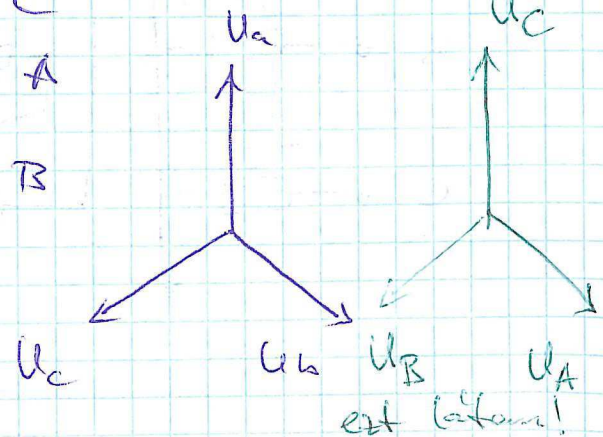
3 db 1 fázisú transzformátor is nagy teljesítményű.

De ha:

nagy teljesítményű
 oldala

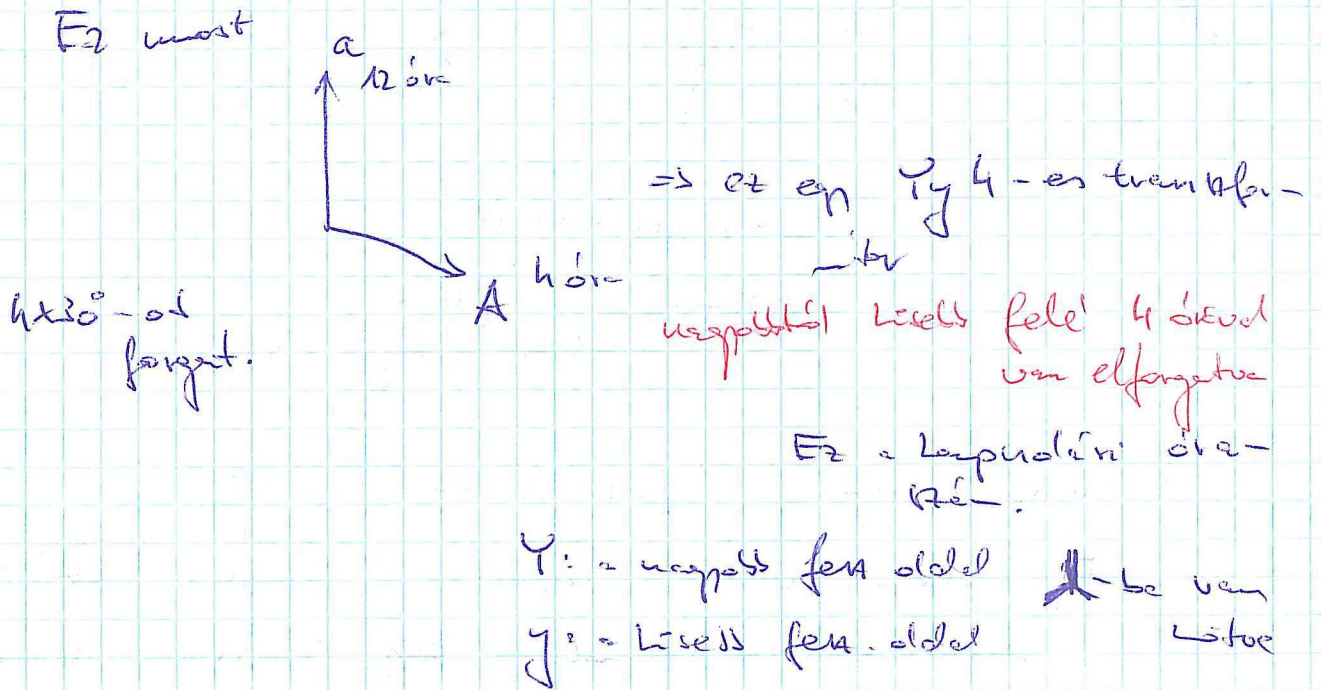
kevesebb
 teljesítményű
 oldala

Eller et a és A fázis el van tova 120° -al egyenlően lepest.

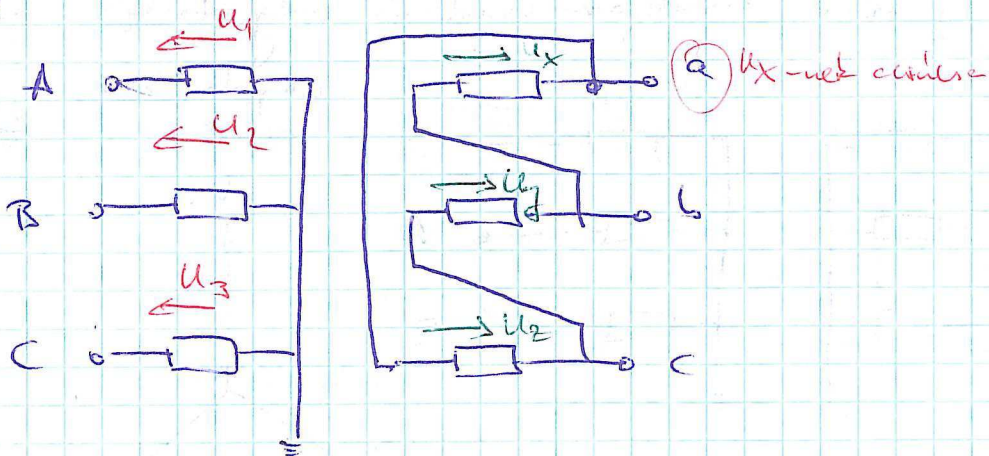
Illyenkor már nem lehet 3db egyfázisú transzformátor helyettesíteni!

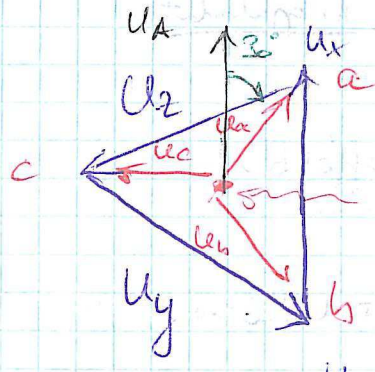
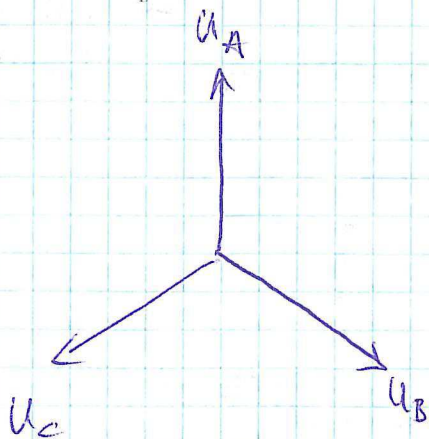
A fázisforgatást $\Rightarrow$ kempuláris órástém is figyelembe kell venni.

Bizonyítani órák transzformátor lehet:

pl. Sörös:

ez egy Y-d1
transzformátor

csillagpont

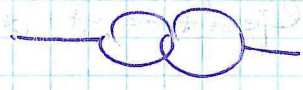
U_y nem ott van, de U_x
vége

U_A az U_x - vel len azonos fázisban
(U_A = U_1)
U_B = U_2

U_a, U_b, U_c a
szé fordított ké-
pest mérjük

Uyen transzformátorok is mér nem lehet val egy fázisú trans-
formátorok figyelembe véni!

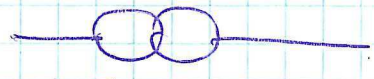
N/K

effiziciens

A:1 áttétel

N/K

$A \cdot e^{jk \cdot 30^\circ} : 1$

most komplex függés kell
vele:

áttétel is

$U_K = U_N \cdot e^{jk \cdot 30^\circ} \cdot \frac{1}{A}$
visszafelé fázis